

6. Persoon, C.H. (1799). *Observationes mycologicae II*. Lipsiae. 106 pp.
7. Tubaki, K. (1960). Imperfect stage of *Onygena corvina* and its perithecial formation under culture. -- Bulletin of the National Science Museum (Tokyo) 5 (1): 36-43.
8. Willdenow, C.L. (1787). *Florae Berolinensis Prodomus secundum systema Linneanum a Thunbergio emendatum conscriptus*. Berlin. 439 pp.

Onze Judasoren

P.B. Jansen

Paul Windhausenweg 26
Breda

Op onze zeer vruchtbare ekskursie van 7 november 1970 in Vogelenzang, vonden we beide soorten Judasoren, die in ons land voorkomen. De meest bekende soort, *Hirneola auricula-judae*, groeit voornamelijk op vlier en is het meest verbreid in de duinstreek en Zuid-Limburg. Een kaart van Nederland met de verspreiding vindt U in Coolia 14: 117 (1970).

De andere soort heet *Auricularia mesenterica*. Hiervan vonden we in Vogelenzang een groot aantal eksemplaren op een op de grond liggende tak. Ze leken met hun fraai gezonde bovenzijde op het eerste gezicht veel op Elfenbankjes. De onderzijde, het hymenium, deed sterk denken aan het gewone Judasoor.

Ik herinner me, dat ik een paar jaar geleden deze soort had gevonden op het landgoed de Hondsdonk (Z.O. van Breda). Daar groeiden ze op de stam van een beuk. Ze zagen er heel anders uit dan de eksemplaren van Vogelenzang en ik twijfelde bij deze nieuwe vondst of ik mijn paddestoelen van de Hondsdonk wel goed had gedetermineerd. Ik nam daarom wat materiaal mee om te vergelijken. Thuis bleek me, dat mijn determinatie toch goed was geweest, ondanks het grote makroskopische verschil. Bij de vondst van de Hondsdonk was van een gezonde bovenkant niets te zien, het hymenium groeide daar tegen de rechtopstaande stam aan en slechts hier en daar was er wat waar te nemen van een behaarde bovenzijde. Het gewone Judasoor heeft op zijn bovenzijde ook beharing, maar deze is nooit gezonde. Een zeer goed kenmerk ter onderscheiding van de twee soorten vinden we bij mikroskopisch onderzoek van de beharing.

Bij beide soorten bestaan de haren uit verkleefde hyphen, die bij *A. mesenterica* 2,5-4 μ dik zijn en bij *H. auricula-judae* 4,5-7 μ . Bij

de eerste soort zijn ze vaak sterk gekleurd, bruin met iets olijf, de tweede soort heeft hyphen, die kleurloos zijn tot licht geelgroen. De sporen van beide soorten lijken veel op elkaar, ze zijn cilindrisch, gebogen, glad en met korrelige inhoud. De maten zijn van *A. mesenterica* 12-16 x 5,3-6,7 μ (Vogelenzang) en 16-20 x 5,5-6,7 μ (Hondsdonk), van *H. auriculajudae* 18,5-22 x 5,3-6,7 μ . De sporen van het gewone Judasoor zijn dus iets groter, maar veel verschil zit er niet in.

Wat de verspreiding van *A. mesenterica* betreft, Donk (1) vermeldt Kampen (op iep), Zuid-Beveland en Leiden. In de diverse jaargangen van *Fungus* vinden we nog Middelburg, Goes, Aerdenhout en Beesd (Gld.). Daar komt nu dus nog de Hondsdonk bij (10-2-1968, 15-11-1970 en winter 1971/72).

Veel waarnemingen zijn er dus nog niet en het is altijd de moeite waard om er in het winterhalfjaar naar uit te kijken. Bij zacht en vochtig weer zijn ze op hun fraaist!

Voor diegenen, die geïnteresseerd zijn in taxonomie zij nog verwezen naar het artikel van Donk (2), waarin de auteur alle synoniemen vermeldt en tevens uitvoerig zijn visie uiteenzet, waarom onze Judasoren in verschillende geslachten thuishoren.

Literatuur:

1. Donk, M.A. (1931). Revisie van de Nederlandse Heterobasidiomycetae en Homobasidiomycetae-Aphylllophoraceae - Mededelingen van de Nederlandse Mycologische Vereeniging:18-20: 104.
2. Donk, M.A. (1966). On European Heterobasidiae - *Persoonia* 4 (2): 209-210.

Mykochromie

J.A. Stalpers
J.F. Kennedylaan 111, Baarn

R.A. Samson
van Speyklaan 13, Baarn

Eind 1972 werd het Centraalbureau voor Schimmelcultures te Baarn bezocht door mevr. P.M. Goubitz-van Os met twee stukjes rood hout en een probleem. De stukjes hout waren aangetast door schimmels, die duidelijk verantwoordelijk waren voor de rode kleur. Het probleem was uiteraard de identifikatie. Bij nader onderzoek bleken het twee verschillende soorten te zijn, waarvan één *Peniophora* (*Phanerochaete*) *sanguinea* was, een lid van de familie der Corticiaceae met prachtige rode rhizomorfen. De andere schimmel, die geen vruchtlichaam vormde, kon niet op naam worden gebracht. Mevrouw Goubitz was geïnteresseerd in de naam omdat zij bezig was een boek te schrijven over het verven met plantaardige kleurstoffen (verschijnt dit